

W

nowej roli

Miesięcznik
Rolniczy

ISSN 2300-4487
Nr 8 (136) sierpień 2022

Rolnictwo w Łódzkiem

- działania izby rolniczej

str. 6, 8-9

Żniwa

- tradycje z nimi związane

str. 3

„Bezpieczna podróż z TUW-em”

- nowe ubezpieczenie

str. 5

Spis treści

Aktualności

Żniwa

.....str. 3

Weekend na wsi

.....str. 4

Ubezpieczajmy się u siebie

„Bezpieczna podróż z TUW-em”

.....str. 5

Samorząd rolniczy

Działania izby rolniczej

.....str. 6-7

Temat numeru

Rady Powiatowe IRWŁ

.....str. 8-9

Dobre praktyki w rolnictwie

Łubin żółty

.....str. 10-11

Specjalista doradza

Informacje MRiRW, ARiMR i KRUS

.....str. 14

Informacje z rynku „Zjazdowa”

Amore pomidore

.....str. 15

Smaki i pasje z regionu

„Buczkowiaczy”

.....str. 12-13

Pszczoly w mieście

.....str. 16

Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego
ul. Beskidzka nr 124, 91-610 Łódź
tel. 42 632-70-21 fax 42 632-70-31,
www.izbarolnicza.lodz.pl, info@izbarolnicza.lodz.pl

Izba Rolnicza
Województwa Łódzkiego

Biura Powiatowe	Przewodniczący/ Delegat	Adres biura	Telefon/@
Bełchatów	Piotr Kociołek Janusz Frydrychowski	Urząd Gminy ul. Kościuszki 13 97-400 Bełchatów	511 124 504 bpbełchatow@izbarolnicza.lodz.pl
Brzeziny	Eugeniusz Supera Dorota Kołodziejczyk	UG Brzeziny ul. Sienkiewicza 16 A 95-060 Brzeziny	510 474 851 bpbrzeziny@izbarolnicza.lodz.pl
Kutno	Włodzimierz Jaworski Andrzej Górczyński	ul. Podrzeczna 18 99-300 Kutno, pok. 117	510 474 825 bpkutno@izbarolnicza.lodz.pl
Łask	Bronisław Węglewski Iwona Mamzer	Urząd Gminy w Łasku ul. Warszawska 14 98-100 Łask, pokój 48	510 474 871 bpłask@izbarolnicza.lodz.pl
Łęczyca	Zbigniew Marczak Krzysztof Ogórek	ul. Kaliska 9a 99-100 Łęczyca	510 474 825 bpłeczyca@izbarolnicza.lodz.pl
Łowicz	Roman Wodzyński Waldemar Wojciechowski	ul. Starościńska 1 99-400 Łowicz, pok. 213	510 474 800 bpłowicz@izbarolnicza.lodz.pl
Łódź-Wschód	Michał Owczarek Marcin Derach	ul. Beskidzka nr 124 91-610 Łódź, pok. 2	510 474 874 bpłodz-wsch@izbarolnicza.lodz.pl
Opoczno	Marian Kacprzak Krzysztof Juszyński	Starostwo Powiatowe ul. Kwiatowa 1a 26-300 Opoczno, pok. C16	510 474 870 bpopoczno@izbarolnicza.lodz.pl
Pabianice	Grzegorz Antoniewski Jan Chojecki	ul. Piłsudskiego 34 95-200 Pabianice	510 474 865 bppabianice@izbarolnicza.lodz.pl
Pajęczno	Paweł Sikora Jarosław Gasiński	ul. Cementarna 3 98-330 Pajęczno	510 474 813 bppajeczno@izbarolnicza.lodz.pl
Piotrków Tryb.	Janusz Terka Szymon Bogusławski	Starostwo Powiatowe Al. 3 Maja 33 97-300 Piotrków Tryb.	510 474 861 bpiotrkow@izbarolnicza.lodz.pl
Poddębice	Ewa Bednarek Leszek Chmielecki	GS Samopomoc Chłopska ul. Kaliska 3/5 99-200 Poddębice	510 474 725 bppoddębice@izbarolnicza.lodz.pl
Radomsko	Andrzej Komala Andrzej Gruszczyński	ul. Kościuszki 6 97-500 Radomsko, pok. 210	510 474 801 bpradomsko@izbarolnicza.lodz.pl
Rawa Maz.	Sylwester Libera Małgorzata Rosa	ul. Kościuszki 5 96-200 Rawa Maz., pok. 58	510 474 850 bprawa@izbarolnicza.lodz.pl
Sieradz	Jan Kołodziejczyk Jerzy Wróbel	Starostwo Powiatowe Plac Wojewódzki 3 98-200 Sieradz, pok. 309	511 124 538 bpsieradz@izbarolnicza.lodz.pl
Skierniewice	Jacek Ossowicz Roman Rosiński	ul. Konstytucji 3 Maja 6 96-100 Skierniewice	510 474 841 bpskierniewice@izbarolnicza.lodz.pl
Tomaszów Maz.	Dariusz Kowalczyk Paweł Rochala	ul. Św. Antoniego 41 97-200 Tomaszów Maz., pok. 11	510 474 862 bptomaszow@izbarolnicza.lodz.pl
Wieluń	Krzysztof Wróbel Zbigniew Szudlarek	ul. Palestrancka 5/4 98-300 Wieluń	510 474 804 bpwielun@izbarolnicza.lodz.pl
Wieruszów	Jerzy Karsznia Adam Ciećka	ul. Waryńskiego 14 98-400 Wieruszów	510 474 804 bpwieruszow@izbarolnicza.lodz.pl
Zduńska Wola	Zenon Kowalski Krzysztof Nowak	ul. Ceramiczna 10 98-220 Zduńska Wola	510 474 793 bpzdunska.wola@izbarolnicza.lodz.pl
Zgierz	Jerzy Kuzański Adam Michaś	MPGK w Zgierzu ul. Łęczycka 24 95-100 Zgierz	510 474 738 bpzgierz@izbarolnicza.lodz.pl

Nazwa Placówki	Adres biura	Telefon
Biuro Regionalne w Łodzi	91-455 Łódź ul. Żurawia 7/9	42/640-68-53, 640-68-54 lodz@tuw.pl
Oddział w Piotrkowie Tryb.	97-300 Piotrków Trybunalski ul. Kostromska 37	44/649-69-29, 649-69-80 piotrkowtrybunalski@tuw.pl
Oddział w Skierniewicach	96-100 Skierniewice ul. Jagiellońska 4	46/832-30-00, 832-36-49 skierniewice@tuw.pl
Oddział Kutnowsko-Łowicki	99-400 Łowicz ul. Zduńska 51 druga lokalizacja: 99-300 Kutno ul. Zduńska 9	46/837-00-79 łowicz@tuw.pl 24/254-17-00 kutno@tuw.pl
Oddział w Sieradzu	98-200 Sieradz, ul. Rynek 19	43/822-33-99 fax: 822-38-68 sieradz@tuw.pl
Oddział w Łęczycy	99-100 Łęczyca, ul. Przedrynek 8	24/721-01-61 leczyca@tuw.pl
Oddział w Radomsku	97-500 Radomsko, ul. Piłsudskiego 4	44/683-51-05, 683-21-27 radomsko@tuw.pl

Miesięcznik Rolniczy

Redakcja: Materiały do gazety

Sylwia Skulimowska – 604 627 197

sylwia.skulimowska@izbarolnicza.lodz.pl

Reklama: Piotr Kociołek – 692 467 000

piotr.kociolek@wp.pl

Zdjęcie na okładce:

IRWŁ, artykuł „Żniwa - tadcycje z nimi związane” str. 3

Redakcja i wydawca nie ponoszą odpowiedzialności za treść tekstów i reklam dostarczonych przez Instytucje współpracujące. Redakcja nie zwraca niezamówionych tekstów i zastrzega sobie prawo ich skracania, redagowania i umieszczenia na stronie

www.izbarolnicza.lodz.pl

Nakład: 10 000 egz. ISSN 2300 - 4487

Wydawca:

SAM-ROL Sp. z o.o.,

ul. Beskidzka nr 124,

91-610 Łódź, tel. 42 632 70 21

Projekty i druk: www.tagraf.pl

Żniwa i tradycje z nimi związane

Żniwa to czas zbioru zbóż, to wyjątkowe wydarzenie dla rolników. W rodzimej kulturze zajmują bardzo ważne miejsce. Towarzyszą im żniwne piosenki, zwyczaje i święta. I to już od czasów pogańskich. W naszym klimacie zbiory zaczynają się w czerwcu, a kończą zazwyczaj w sierpniu. Zbieramy wszystko, co u nas rośnie, czyli m.in. żyto, pszenicę, jęczmień, owies, pszenżyto i rzepak.

Zboże od wieków było podstawą ludzkiego pożywienia, otaczano je czcią, jako symbol życia, dobra, płodności, dostatku, pożytecznej pracy i błogosławieństwa Bożego. Według legendy ludowej o Matce Boskiej zboża zostały podarowane ludziom przez samego Boga. Zboża miały kłosa na całej długości – od ziemi aż po wierzchołek. Dlatego ludzie zawsze mieli chleba pod dostatkiem i nigdy nie głodowali. Z czasem tak przywykli do tego dobrobytu, że przestali szanować chleb. W końcu nie wytrzymał. „Skoro nie umiecie uszanować Bożego daru, to nie będziecie go mieli wcale! – zawołał i zamierzał pozbawić wszystkie zboża kłosów tak, aby ludzie nie mieli z nich ziarna. Uderzył w chmurę i zesłał na ziemię deszcz, który padał bez końca przez 40 dni i nocy. Tak się złożyło, że był to czas żniw, woda zalewała kłosa aż po same czubki. Wówczas na ludzi i na wszystko, co żyło, padł wielki strach i widmo głodu. I byłby świat przepadł bez ratunku, gdyby nie Matka Boska, która zaczęła prosić Boga Ojca, aby ulitował się nad ludźmi i nad ich niedolą. „Jeżeli nie będzie w ogóle ziarna – pomyślała – to ludzie będą umierać z głodu”. Prosząc tak i modląc się za ludzi, spłynęła wraz z deszczem na zalane pola. Pociągnęła za kłosa zbóż, wyciągając je nieco nad wodę, poprosiła Boga, aby choć tyle zostawił dla nich. Jej prośba została wysłuchana, woda wsiąknęła w ziemię. Od tamtej pory ziarno w zbożach znajduje się tylko w niewielkich kłosach na samym czubku źdźbła. I do dzisiaj ta uratowana przez Matkę Bożą długość kłosa daje chleb wszystkim ludziom, chroniąc ich od głodu.

Na wsi przestrzegano też pewnych rytuałów, które miały zapewnić udane zbiory. Nigdy nie rozpoczynano żniw ani w poniedziałek, ani w piątek. Najlepszym dniem tygodnia, by skosić, chociaż jeden sноп zboża, była sobota. – Sobota jest dniem poświęconym Matce Boskiej i stąd ten zwyczaj, wierzono, że dzięki temu dopisze pogoda w czasie żniw i zboże będzie suche.

Pszenica zajmowała w kulturze ludowej ważne miejsce: jako zboże chlebowe, również z racji faktu, że to z mąki pszenicznej, białej, wypiekano świąteczne chleby, bułki i ciasta – lepsze niż jedzone na co dzień pieczywo żytnie, owsiane czy też jęczmienne, ale też z powodu powiązania ją ze sferą sacrum i stawiania w opozycji do chwastów, jako siły diabelskiej - Pan Bóg pszenicę mnoży, a diabeł kąkol sporzy. Z pszenicy wypieka się także hostie

i opłatek, a w dawnej tradycji weselny kołacz i wigilijną kutię przyrządzano koniecznie z mąki pszennej. Miejsca ważne, choć nieco mniej od pszenicy, przypadały także żytu, owsu i jęczmieniowi, jako tym, których używano do wypieków powszednich i produkcji alkoholu.

Zboża były stałym elementem obrzędów i obyczajów ludowych, z których wiele manifestowało się właśnie w czasie żniw i to na nich dzisiaj się skupię. Z początkiem żniw związany był słowiański obyczaj zażynek, czyli rozpoczęcia zbiorów. Kiedy słoma nabierała odpowiedniego koloru, a ziarno stawało się odpowiednio twarde, wiadomo było, że nadszedł czas żniw, który wyznaczał głos przepiórki. Pierwsze kłosa ścinano w środę lub sobotę były to dni poświęcone słowiańskiej bogini Mokoszy, a później, po przybyciu chrześcijaństwa na ziemię polską, Matce Boskiej. Początek żęcia wyznaczał gospodarz, który stawał na skraju pola i z odkrytą głową prosił siły wyższe o pomoc. Następnie ostrzył podaną mu uprzednio kosę, robił znak krzyża i przystępował do koszenia – z czasem utarł się zwyczaj, aby koszenie rozpoczynać od miejsca uprzednio obsianego święconym ziarnem w formie krzyża. Po pierwszym koszeniu gospodyni rozkładała na ziemi białe płótno i częstowała chlebem, kiebasą i gorzałką, a pierwszy skoszony sноп przechowywano do Święta Godowego.

Do żniw wstawano zwykle przed świtem, aby móc w ciągu dnia, w czasie największych upałów zrobić sobie przerwę na posiłek i odpoczynek – jak również dla ochrony przed południcami, które krzywdziły miały pracujących w południe żniwiarzy. Często też w czasie pracy śpiewano, rytm pieśni pomagał bowiem w utrzymaniu tempa. Bardzo pilnowano, aby na ściernisku nie został ani jeden kłos. Na początku też żęto zboże sierpem, ponieważ kosę uważano za atrybut śmierci, z czasem jednak przekonano się do niej, jako narzędzia żniw, co pozwoliło na znaczne przyspieszenie prac. Konsekwencją tego był jednak spadek jakości słomy. Na zakończenie żniw na polu pozostawiano fragment zboża. Przystrajano go kwiatami i stanowił on symbol ich zakończenia. Kłosa ścięte z tego miejsca wykorzystywane były podczas przypadającego na 15 sierpnia święta Matki Boskiej Zielnej.

Współczesny człowiek żyje inaczej od swoich przodków, ale trudno powiedzieć, czy nie lepiej. Rolnik stał się samowystarczalny i nie ma potrzeby, by sąsiedzi przychodzili do pomocy podczas żniw. Wsiada do nowoczesnego kombajnu i sam kosi od rana do wieczora. Nawet z nikim nie porozmawia. Dawniej praca była ciężka, ale ludzie na polu mieli czas rozmowy i spotkania. Już teraz sąsiad z sąsiadem nie usiądzie na miedzy, by pogadać o wszystkim i o niczym. Takie czasy nastały.

Magdalena Studzińska

Szanowni Państwo,
Serdecznie zapraszam do lektury sierpniowego wydania „W nowej roli”. Szczególnie zachęcam do przeczytania artykułu o żniwach i ich tradycjach (str. 3), czyli pięknych zwyczajach i rytuałach. Czasy się zmieniły i żniwa wyglądają trochę inaczej, dlatego organizujemy dożynki, by dzielić się chlebem z nowego plonu.

Popularyzujemy również wypoczynek na obszarach wiejskich. Promujemy gospodarstwa, które kultywują lokalną tradycję i zachęcają smaczną regionalną kuchnią. Zachęcam Państwa do zgłoszenia swoich propozycji w tegorocznej edycji konkursu wojewódzkiego „Weekend na Wsi – pełen smaku i atrakcji 2022” – termin nadsyłania zgłoszeń mija 5 września. Więcej informacji na stronie 4.

O działaniach Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego możecie Państwo, co miesiąc, przeczytać na stronie 6 i 7, jak również w *Temacie numeru* na stronach 8 i 9. Zapraszamy Państwa również na stronę IRWŁ – www.izbarolnicza.lodz.pl oraz na FB www.facebook.com/IzbaRolniczaWojewodztwaLodzkiego, gdzie publikujemy wydarzenia, informacje rolnicze i m.in. pisma IRWŁ z Państwa głosami skierowane do Wojewody Łódzkiego, Krajowej Rady Izb Rolniczych, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz do innych instytucji okołorolniczych. Zachęcamy również koła gospodyń wiejskich, lokalne grupy działania i stowarzyszenia do kontaktu z nami. Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego zawsze stara się promować Państwa działania dla lokalnych społeczności.

Dromis Tora Węglewska

Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego

Konkurs „Weekend na Wsi - pełen smaku i atrakcji 2022”

Zarząd Województwa Łódzkiego zaprasza do udziału w trzeciej edycji konkursu pod tytułem „Weekend na Wsi”.

Nadrzędnym celem konkursu jest popularyzacja wypoczynku na obszarach wiejskich, promocja gospodarstw charakteryzujących się wyjątkowym klimatem, kulturywujących lokalne tradycję i smaczną regionalną kuchnię, a także propagowanie interesujących miejsc, obiektów, ofert atrakcyjnych turystycznie na obszarach wiejskich województwa łódzkiego.

W tegorocznej edycji konkursu udział mogą wziąć w zależności od kategorii: właściele gospodarstw agroturystycznych oraz właściele obiektów świadczących usługi turystyczne na obszarach wiejskich województwa łódzkiego, a także wszystkie pełnoletnie osoby fizyczne. Konkurs „Weekend na Wsi – pełen smaku i atrakcji” został podzielony na 3 kategorie tematyczne:

• **Kategoria I Weekend pełen atrakcji i smaku**- zgłoszenie powinno zawierać minimum 5 zdjęć prezentujących obiekt (jego wygląd zewnętrzny, przestrzeń użytkową przeznaczoną dla gości, estetykę otoczenia obiektu oraz propozycje spędzenia wolnego czasu i dodatkowych atutów w formie atrakcji rekreacyjnych i/lub kulinarnych oferowanych przez właścicieli obiektu turystom

• **Kategoria II Aktywny weekend na wsi** - film zgłoszony w ramach tej kategorii powinien prezentować ofertę aktywnego spędzania wolnego czasu na obszarach wiejskich województwa łódzkiego w oparciu o istniejące zasoby infrastruktury turystycznej, edukacyjnej i kulturalnej polskiej wsi. Propozycja aktywnego spędzenia weekendu na wsi przygotowana przez osoby/podmioty niebędące właścicielami gospodarstw agroturystycznych i podmiotów prowadzących działalność w sektorze turystycznym na obszarach wiejskich województwa łódzkiego. Film powinien być relacją z pobytu uczestnika w miejscach/obiektach/podmiotach/ przedsięwzięciach prezentowanych w nim.

• **Kategoria III Smaczny weekend na wsi** - film zgłoszony w ramach tej kategorii powinien prezentować obiekty opierające swoją działalność na tradycji kulinarnej polskiej

weekend na wsi ^Ł pełen smaku i atrakcji

konkurs wojewódzki

**Grzegorz Schreiber
Marszałek Województwa Łódzkiego
zaprasza do wzięcia udziału w konkursie**

Ideą jest popularyzacja wypoczynku na wsi oraz promocja interesujących miejsc, obiektów, gospodarstw charakteryzujących się wyjątkowym klimatem, kulturywujących lokalne tradycje i smaczną, regionalną kuchnię

Atrakcyjne nagrody czekają ! Pula nagród to 40.000 zł

Kategorie konkursowe:

Weekend pełen atrakcji i smaku	Aktywny weekend na wsi	Smaczny weekend na wsi
I miejsce - 10.000 zł	I miejsce - 3.000 zł	I miejsce - 3.000 zł

Termin przesyłania zgłoszeń do 5 września 2022 r.

Szczegóły dotyczące konkursu:
www.lodzkie.ksow.pl

Organizator: **województwo łódzkie**

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

REKLAMA

CZĘŚCI DO CIĄGNIKÓW I MASZYN ROLNICZYCH

OLEJE I SMARY
ZOOTECNIKA
ART. OGRODNICZE
OPONY

“ASPOL”

**95-200 Pabianice, Świątniki 61, www.aspol.agro.pl
tel. kom. 600 29 39 62, 600 99 03 89**

**TU KUPISZ
ORYGINALNE CZĘŚCI**

URSUS

Podmiot odpowiedzialny: WARSZAWA

wsi, bądź funkcjonujące na terenie województwa łódzkiego szlaki kulinarne. Propozycja smacznego weekendu na wsi przygotowana przez osoby/podmioty niebędące właścicielami gospodarstw agroturystycznych i podmiotów prowadzących działalność w sektorze turystycznym na obszarach wiejskich województwa łódzkiego.

W każdej kategorii przyznaje się następujące nagrody:

W kategorii I przyznaje się trzy nagrody finansowe:

- I miejsce – 10 000,00 zł brutto;
- II miejsce – 8 000,00 zł brutto;
- III miejsce – 6 000,00 zł brutto;
- oraz dwa wyróżnienia po 2 000,00 zł brutto każde.

W kategorii II przyznaje się trzy nagrody finansowe:

- I miejsce – 3 000,00 zł brutto;
- II miejsce – 2 000,00 zł brutto;
- III miejsce – 1 000,00 zł brutto.

W kategorii III przyznaje się trzy nagrody finansowe:

- I miejsce – 3 000,00 zł brutto;
- II miejsce – 2 000,00 zł brutto;
- III miejsce – 1 000,00 zł brutto.

Termin nadsyłania prac mija 5 września 2022 roku. Aby wziąć udział należy przesłać pliki wraz z prawidłowo wypełnionym ręcznie formularzem zgłoszeniowym dla każdej z poszczególnych kategorii na chmurę. Pliki należy podpisać swoim imieniem i nazwiskiem np: Jan_Kowalski_film, Jan_Kowalski_Załącznik_nr1. Hasło logowania to: **Konkurs22!**

Źródło: www.lodzkie.pl

„Bezpieczna podróż z TUW-em”

Od dnia 1 lipca 2019 r. zostało wprowadzone do oferty

Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” nowe ubezpieczenie

Umowa ubezpieczenia „Bezpieczna Podróż z TUW-em” oferowana przez Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” przeznaczona jest dla osób fizycznych udających się w podróż poza granice terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i kraj zamieszkania Ubezpieczonego. Umowa ubezpieczenia „Bezpieczna Podróż z TUW-em” zapewnia całodobowe, kompleksowe wsparcie w każdym miejscu na świecie w nagłych sytuacjach.

Umowa ubezpieczenia może być zawarta w formie umowy indywidualnej, umowy grupowej lub umowy rodzinnej.

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” oferuje do wyboru cztery warianty ubezpieczenia: MINI, STANDARD, KOMPLEKS, VIP różniące się między sobą sumami ubezpieczenia oraz sumami gwarancyjnymi, natomiast podstawowy zakres ubezpieczenia jest jednakowy dla każdego z wariantów. Każdy z czterech wariantów można rozszerzyć o dodatkowe ryzyka.

Tym samym Ubezpieczający może dostosować zakres ochrony ubezpieczeniowej do swoich wymagań i potrzeb oraz podjąć decyzję, który z wariantów ochrony ubezpieczeniowej będzie najbardziej spełniał jego oczekiwania.

Przedmiotem umowy ubezpieczenia „Bezpieczna Podróż z TUW-em” w każdym z czterech wariantów jest ubezpieczenie:

- kosztów leczenia i assistance,
- następstw nieszczęśliwych wypadków,
- odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym,
- bagażu podróznego.

Wychodząc naprzeciw podróżującym, którzy coraz częściej dzielą czas odpoczynku między błogim wypoczynkiem i uprawianiem sportów, Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” po opłaceniu dodatkowej składki ubezpieczeniowej umożliwi rozszerzenie zakresu ubezpieczenia w każdym z czterech wariantów ubezpieczenia o ryzyka związane z: uprawianiem sportów zimowych i uprawianiem sportów ekstremalnych, które zapewniają ochronę w zakresie NNW, a także chronią przed wysokimi kosztami leczenia.

Oprócz podróży w celach wypoczynkowych, Klienci coraz częściej poszukują pracy poza granicami kraju, więc Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” w podstawowym zakresie umowy ubezpieczenia „Bezpieczna Podróż z TUW-em” obejmuje ochroną ubezpieczeniową wykonywanie pracy umysłowej, a po opłaceniu dodatkowej składki ubezpieczeniowej także wykonywanie pracy fizycznej.

Przedmiotem ubezpieczenia kosztów leczenia jest ryzyko nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku Ubezpieczonego zaistniałych podczas podróży. Zakresem ubezpieczenia kosztów leczenia objęta jest organizacja pomocy medycznej oraz pokrycie kosztów tej pomocy, obejmujących m.in.: koszty hospitalizacji i leczenia ambulatoryjnego Ubezpieczonego, koszty wizyt lekarskich i koszty badań pomocniczych, koszty transportu do placówki medycznej lub między placówkami, koszty zakupu lekarstw i środków opatrunkowych, transport Ubezpieczonego do kraju zamieszkania, transport zwłok Ubezpieczonego.

W ramach ubezpieczenia assistance Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” organizuje usługi assistance i pokrywa ich koszt w okresie ubezpieczenia podczas podróży Ubezpieczonego. Zakresem ubezpieczenia assistance objęte są m.in. następujące usługi: przedłużenie ochrony ubezpieczeniowej do 48h w przypadku

opóźnienia powrotu Ubezpieczonego w wyniku awarii lub odwołania środka transportu oraz zdarzenia losowego, pokrycie kosztów poszukiwań i ratownictwa, pomoc psychologa po akcji ratowniczej, całodobowy dyżur telefoniczny, pomoc tłumacza w związku z pomocą medyczną, pomoc prawna, pomoc w przypadku utraty środków płatniczych i dokumentów, pomoc w przypadku przekazania kaucji, opieka nad niepełnoletnimi dziećmi, transport członka rodziny Ubezpieczonego, kontynuacja podróży Ubezpieczonego. Ubezpieczenie assistance obejmuje również usługi z zakresu pomocy domowej oraz z zakresu usług pogrzebowych na terenie RP.

Przedmiotem ubezpieczenia są następstwa nieszczęśliwych wypadków Ubezpieczonego polegające na wystąpieniu i ujawnieniu urazu ciała w wyniku nieszczęśliwego wypadku objętego odpowiedzialnością Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” oraz śmierci Ubezpieczonego w wyniku nieszczęśliwego wypadku. Wysokość świadczeń z tytułu urazów ciała została określona w Tabeli zawartej w Ogólnych warunkach ubezpieczenia „Bezpieczna Podróż z TUW-em” - jako procent sumy ubezpieczenia. W razie śmierci Ubezpieczonego na skutek nieszczęśliwego wypadku, przed upływem 12 miesięcy od daty jego wystąpienia, wypłacane jest świadczenie w wysokości sumy ubezpieczenia.

Warto zwrócić uwagę, że w zakresie ubezpieczenia kosztów leczenia i assistance oraz następstw nieszczęśliwych wypadków Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” ponosi odpowiedzialność za koszty leczenia zdarzeń będących następstwem zaostrzenia lub powikłania chorób przewlekłych.

Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego podczas podróży w związku z czynami niedozwolonymi za szkody wyrządzone osobom trzecim w związku z wykonywaniem czynności życia prywatnego. Oznacza to, że ochroną ubezpieczeniową objęte są zarówno szkody na osobie jak i szkody rzeczowe powstałe z winy Ubezpieczonego podczas czynności wykonywanych w trakcie podróży np. potrącenie osoby trzeciej podczas jazdy na rowerze lub nartach na skutek niewystarczającej ostrożności, pogryzienie przez psa zabranego ze sobą w podróż, nieumyślne szkody w mieniu osób trzecich podczas wyjazdów.

W ramach ubezpieczenia bagażu podróznego przedmiotem ubezpieczenia jest bagaż podrózný: walizy, torby, plecaki, paczki wraz z ich zawartością w postaci odzieży i rzeczy osobistych należących do Ubezpieczonego oraz sprzęt sportowy od ryzyka utraty, zniszczenia bądź uszkodzenia podczas podróży w wyniku: zdarzeń losowych, prowadzenia akcji ratowniczej, kradzieży, zaginięcia, wypadku w komunikacji lądowej, powietrznej lub wodnej, rozboju, kradzieży z włamaniem. W ramach ubezpieczenia bagażu pokrywane są również koszty zakupu przedmiotów pierwszej potrzeby, takich jak odzież czy przybory toaletowe w przypadku udokumentowanego opóźnienia w dostarczeniu przez przewoźnika bagażu, o co najmniej 4 godziny.

Planując wyjazd i kupując wycieczkę nie zawsze jesteśmy w stanie wszystko przewidzieć i zdarzają się sytuacje w życiu, które potrafią zniszczyć nawet najlepsze plany urlopowe. Dla osób, które chcą czuć się bezpiecznie i mieć wszystko pod kontrolą Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” oferuje po opłaceniu dodatkowej składki ubezpieczeniowej możliwość rozszerzenia zakresu ochrony ubezpieczeniowej o ubezpieczenie kosztów rezygnacji z wyjazdu i skrócenia uczestnictwa w imprezie. Przedmiotem ubezpieczenia są koszty rezygnacji z wyjazdu, co oznacza koszty, jakimi Ubezpieczony zostałby obciążony przez organizatora wyjazdu, w przypadku rezygnacji przez Ubezpieczonego z uczestnictwa w imprezie lub rezygnacji przez Ubezpieczonego z noclegu lub rezygnacji przez Ubezpieczonego z biletu, przed datą rozpoczęcia wyjazdu wskazaną w umowie ubezpieczenia.

W zakresie likwidacji szkód pakiet obsługiwany jest przez firmę Mondial Assistance, z którą Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” współpracuje już w zakresie dom assistance oraz auto assistance, a która gwarantuje bezgotówkową likwidację szkód za granicą na bardzo wysokim poziomie.

Umowa ubezpieczenia „Bezpieczna Podróż z TUW-em” gwarantuje Ubezpieczonym przede wszystkim możliwość kompleksowej ochrony ubezpieczeniowej w każdym miejscu na Świecie. Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” oferuje szeroką i różnicowaną ochroną ubezpieczeniową, która pozwala na precyzyjne dopasowanie wybranego zakresu ubezpieczenia do różnicowanych oczekiwań i potrzeb klientów.

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” posiada wyspecjalizowaną sieć jednostek na terenie RP, do których zaprasza w celu poznania oferty i zawarcia umowy ubezpieczenia. Adresy jednostek dostępne na stronie internetowej www.tuw.pl.

**TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH**

T U W

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”
Biuro Regionalne w Łodzi
ul. Żurawia 7/9, 91-455 Łódź
telefon: (42) 640-68-53
e-mail: lodz@tuw.pl
www.tuw.pl

* Informacja stanowi materiał promocyjny Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” z siedzibą w Warszawie 02-793 Warszawa, ul. Raabego 13

Działania izby rolniczej - lipiec 2022

Posiedzenie Rady Powiatu IRWŁ Powiatu Sieradzkiego i Zduńskowolskiego

Część merytoryczna

Zarząd IRWŁ wydaje na wniosek gmin opinie w sprawie przekształcenia gruntów leśnych na cele nieleśne i gruntów rolnych na cele nierolnicze.

W związku z wystąpieniem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych na terenie województwa łódzkiego, Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego na wniosek gmin oddelegowuje delegatów do pracy w komisjach szacujące straty w uprawach rolnych.

W dniu 1 lipca 2022r. Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego – Bronisław Węglewski wystąpił do Wojewody Łódzkiego – Tobiasza Bocheńskiego o podjęcie działań mających na celu uruchomienie pomocy dla poszkodowanych rolników (głównie północna i centralna część województwa), których gospodarstwa ucierpiały wskutek wystąpienia niekorzystnych zjawisk atmosferycznych (gradu, ulewnych deszczy).

W dniu 7 lipca 2022r. w imieniu Zarządu, Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego – Bronisław Węglewski i na wniosek Rady Powiatowej IRWŁ w Sieradzu wystąpił do Prezesa Krajowej Rady Izb Rolniczych – Wiktora Szmulewicza o podjęcie działań w sprawie przyznawania rencistom świadczeń rentowych na podobnych zasadach co emeryci.

W dniu 7 lipca 2022r. w imieniu Zarządu, Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego – Bronisław Węglewski i na wniosek Rady Powiatowej IRWŁ w Łęczycy wystąpił do Prezesa Krajowej Rady Izb Rolniczych – Wiktora Szmulewicza o podjęcie działań w sprawie braku możliwości zakupu nawozów sztucznych w firmie Agrochem Puławy Autoryzowanego Dystrybutora Grupy Azoty. Nawozy może nabyć stały klient firmy przy jednoczesnym zakupie odżywek.

W dniu 12 lipca 2022r. w imieniu Zarządu, Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego – Bronisław Węglewski i na wniosek Rady Powiatowej IRWŁ w Pajęcznie wystąpił do Prezesa Krajowej Rady Izb Rolniczych – Wiktora Szmulewicza o podjęcie działań, aby informacja o aktualnym wykorzystaniu limitu pomocy de minimis znajdowała się na stronie Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

W dniu 25 lipca 2022r. w imieniu Zarządu, Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego – Bronisław Węglewski wystąpił do Wojewody Łódzkiego – Tobiasza Bocheńskiego w sprawie monitoringu suszy.

W dniu 26 lipca 2022 r. w imieniu Zarządu, Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego – Bronisław Węglewski i na wniosek rolników wystąpił do Prezesa Krajowej Rady Izb Rolniczych – Wiktora Szmulewicza o podjęcie działań w sprawie wprowadzenia kredytów skupowych do zbóż, rzepaku, nasion itp.

W omawianym okresie Zarząd IRWŁ wydał opinie do projektu:

- rozporządzenia MRiRW w sprawie kwalifikacji rolniczych;
- rozporządzenia MRiRW ws. szczegółowego zakresu zadań realizowanych przez KOWR związanych z wdrożeniem na terytorium RP programu dla szkół;
- rozporządzenia inwestycje w targowiska objętego PROW na lata 2014-2020;
- rozporządzenia obiekty kulturalne objętego PROW na lata 2014-2020;

- ustawy o funduszach promocji;
- do tematów badań w zakresie Rolnictwa Ekologicznego w 2023 roku;

Posiedzenia Rad Powiatowych IRWŁ

W miesiącu lipcu 2022r. odbyło się 7 posiedzeń Rad Powiatowych IRWŁ (w dniu 6.07.2022r. powiatu pajęczańskiego, w dniu 7.07.2022r. powiatu pabianickiego, w dniu 8.07.2022r. powiatu tomaszowskiego, w dniu 19.07.2022r. powiatu łęczyckiego, opoczyńskiego oraz w dniu 27.07.2022r. powiatu sieradzkiego i zduńskowolskiego. Członkowie dyskutowali o trudnej sytuacji w rolnictwie związku z wystąpieniem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych (grad, nawalne deszcze, ulewy) rolnej (m.in. paliwo, nawozy itp.). Przedstawiciele ARiMR przedstawili informacje na temat naboru wniosków na działania w najbliższym okresie. Natomiast przedstawiciele instytucji sektora rolnego (m.in. KRUS-u, Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Tomaszowie Mazowieckim) przedstawili bieżące informacje. Natomiast wspólne posiedzenie powiatu sieradzkiego i zduńskowolskiego odbyło się w Hodowli Roślin w Kalinowej połączone z pokazem polowym robota Farmdroid FD 20 (strona 8-9).

Inna działalność IRWŁ

- Biura Powiatowe Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego prowadzą nabór rolników na szkolenia dla użytkowników profesjonalnych z zakresu stosowania środków ochrony roślin. Osoby zainteresowane prosimy o kontakt z miejscowym Biurem Powiatowym IRWŁ.

- Bezpłatna publikacja Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego miesięcznik „W NOWEJ ROLI” trafia do rolników, mieszkańców wsi województwa łódzkiego.

- Prawnik Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego udziela **bezpłatnie** porad prawnych dla rolników.

Wszystkie działania, interwencje podejmowane przez Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego oraz odpowiedzi na wnioski zgłoszone przez IRWŁ i informacje na temat sytuacji w rolnictwie są dostępne na stronie internetowej IRWŁ www.izbarolnicza.lodz.pl oraz na FB IRWŁ <https://www.facebook.com/IzbaRolniczaWojewodztwaLodzkiego>

Beata Rzewuska

Specjalista ds. organizacji rynków rolnych i szkoleń

Doradca rolno-środowiskowy

Posiedzenie Rady Powiatu IRWŁ Powiatu Opoczyńskiego

Drodzy rodzice i opiekunowie!

W związku ze zbliżającym się okresem wakacji i nasileniem letnich prac polowych zwracamy się do Państwa z następującym apelem:

Każdego roku dzieci pomagające swym rodzicom w gospodarstwie są narażone na utratę zdrowia, a niekiedy nawet życia. Czy na pewno robimy wszystko, by chronić nasze dzieci przed zagrożeniami? Chrońmy nasze domy i rodziny przed nieszczęściem, zanim będzie za późno!

Zróbmy wszystko, aby ten czas wzmożonej pracy w rolnictwie upłynął bez wypadków i tragedii, których ofiarami stałyby się dzieci. Ofiarami najczęściej z winy dorosłych – z powodu braku ich wyobraźni, odpowiedzialności, pośpiechu, nieuwagi i zmęczenia.

Zwracamy się do wszystkich rodziców i opiekunów o zapewnienie dzieciom bezpiecznych warunków spędzania wolnego czasu. Apelujemy, by nie powierzać dzieciom prac, które przerastają ich siły i możliwości!

Nie narażajmy naszych dzieci na wypadek!

Zapewnijmy najmłodszym opiekę i bezpieczne miejsce zabawy!

Bądźmy mądrzy i przeczorni przed szkodą, a nie po szkodzie!

Przestrzegając przed zagrożeniami, życzymy zarazem wszystkim dzieciom udanych i bezpiecznych wakacji, zaś rolnikom – dobrych plonów, sprzyjającej pogody i bezwypadkowych żniw.

Członkowie Wojewódzkiej Komisji do spraw Bezpieczeństwa i Higieny Pracy w Rolnictwie przy Okręgowym Inspektorze Pracy w Łodzi

Łódź, czerwiec 2022 r.

Posiedzenie Rad Powiatowych IRWŁ Powiatu Sieradzkiego i Powiatu Zduńskowolskiego

W dniu 27 lipca 2022 r. w Hodowli Roślin Kalinowa odbyło się wspólne Posiedzenie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Sieradzkiego oraz Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Zduńskowolskiego.

Posiedzenie otworzył Przewodniczący RP Powiatu Sieradzkiego – Jan Kołodziejczyk, witając zaproszonych gości, delegatów RP oraz rolników. Posiedzenie rady zaszczylicili swoją osobą goście: Zenon Kowalski – Przewodniczący Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Zduńskowolskiego; Mariusz Bądzior – Starosta Sieradzki; Tomasz Baliński – Członek Zarządu Powiatu Sieradzkiego; Piotr Świdorski – Burmistrz Błaszek; Sławomir Przybytek – Prezes HR Kalinowa; Jerzy Jałowy – Prezes Zarządu Banku Spółdzielczego w Błaszach; Irena Miedzińska – Prezes OSM „WART-MILK” w Sieradzu; Renata Pędzik – Kierownik WIORiN w Łodzi, oddział w Sieradzu; Jan Krzysztof Szczęsny – Kierownik KRUS w Sieradzu; Jerzy Wojciechowski – Konsultant ds. nawożenia Rady Powiatowej IRWŁ w Sieradzu oraz Sławomir Kędzia – Przewodniczący Komisji Rolnej i Ochrony Środowiska Rady Miejskiej Błaszek..

Wspólne Posiedzenie odbyło się w Hodowli Roślin Kalinowa, która jest firmą zajmującą się uprawą ziemniaków, cebuli, kapusty białej, włoskiej, czerwonej, a także selera, buraka, czosnku i kwalifikowanego ziarna zbóż. Ich produkty trafiają głównie do sieci supermarketów w Polsce, z których na co dzień korzysta większość Polaków. Wybór miejsca posiedzenia nie był przypadkowy, gdyż była to niepowtarzalna okazja zobaczenia pokazu polowego możliwości robota Farmdroid FD20, który został użyty HR Kalinowa na testy.

Farmdroid FD 20 to w pełni automatyczny i autonomiczny robot do sadzenia i pielienia działający wykorzystując precyzyjną technologię pozycjonowania GPS oraz ekologiczne źródło energii z paneli fotowoltaicznych. Odległość między rzędami, odległość roślin, głębokość siewu i prędkość można dostosować do różnych upraw, rodzajów gleby oraz indywidualnych życzeń rolnika. Robot został opracowany z myślą o szerokiej gamie roślin jak min. burak cukrowy, cebula, szpinak, nasiona kwiatów czy ziół. Precyzja podczas siewu zapewnia, że robot dokładnie zna pozycję każdej rośliny, dzięki czemu można rozpocząć proces odchwaszczania na bardzo wczesnym etapie.

Główne zalety robota Farmdroid FD20:

- bezpieczny dla gleby – ze względu na niewielką wagę nie niszczy mikrostruktury gleby;
- dzięki precyzyjnemu odchwaszczaniu zmniejsza lub całkowicie eliminuje potrzebę ciężkiej pracy ręcznej;
- samojezdny, automatyczny i przede wszystkim ekologiczny – cztery panele słoneczne i akumulatory zapewniają do 24 godzin codziennej pracy bez emisji CO₂
- robot w jednym sezonie może siać i pielnić do 20 hektarów.

Na zakończenie Przewodniczący podziękował wszystkim gościom za przybycie na posiedzenie i za czynny udział w pokazie i dyskusji.

Daniel Mucha

*Biuro Powiatowe IRWŁ w Sieradzu
Specjalista ds. obszarów wiejskich*

W ramach Porejstrowego Doświadczalnictwa Odmianowego testuje się wiele wartościowych odmian z grupy roślin bobowatych grubonasiennych w tym łubinu żółtego. Zaletą uprawy rośliny bobowatych jest symbioza z bakteriami brodawkowymi, które syntetyzują azot z powietrza, a co za tym idzie mają dużo mniejsze zapotrzebowanie na nawozy w szczególności azotowe w porównaniu z innymi gatunkami roślin uprawnych.

Na przestrzeni ostatnich lat w naszym kraju obserwuje się spadek zainteresowania uprawą tego gatunku. Areal plantacji kwalifikowanych przez ostatnie 6 lat spadł około dziesięciokrotnie, z 3 tysięcy hektarów do 300 hektarów.

Czynnikiem znacząco wpływającym na zmniejszenie uprawy łubinu żółtego jest choroba pochodzenia grzybowego - antraknoza.

Pierwotnym źródłem choroby są porażone nasiona, dlatego ważne jest, aby wysiewać materiał siewny zaprawiony zaprawą fungicydową.

Objawy choroby:

- wędnięcie roślin porażonych i zwiśnięcie kwiatostanów.
- różowłososiowe wydłużone plamy z brunatną otoczką na łodygach.
- okrągłe lekko wklęsłe brunatne plamy na strąkach.
- zahamowanie wzrostu i zniekształcenie strąków.
- z czasem porażone rośliny zasychają i skręcają się w dół.
- szczyty łodyg czasem wyglądają jak pastorały.

W 2021 r. najwyższą odporność na tę chorobę miała odmiana Salut uzyskując ocenę 8,1 (w 9 stopniowej skali gdzie 9 jest oceną najwyższą.)

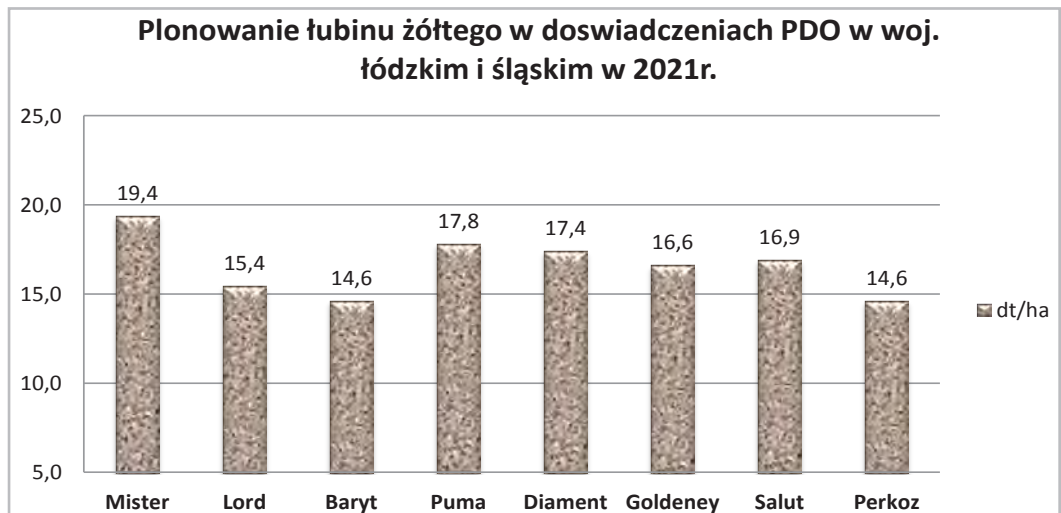
W ubiegłym sezonie plonowanie odmian w doświadczeniach PDO, mieściło się w przedziale 14,6 dt/ha – odmiany Perkoz i Baryt do 19,4 dt/ha – odmiana Mister. W minionym trzyleciu łubin żółty przeciętnie plonował na poziomie 15,4 dt/ha, potencjał tego gatunku jest w dużej mierze uzależniony jest od warunków pogodowych. Dla tego gatunku problemem w hodowli odmian o podwyższonej odporności jest brak genotypów całkowicie odpornych na antraknozę.

Charakterystyka odmian łubinu żółtego wpisanych do Krajowego rejestru:

Diament

Odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa, przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion i białka duży do bardzo dużego. Termin kwitnienia dość wczesny, dojrzewania roślin średni. Okres kwitnienia przeciętny. Rośliny średniej wysokości. Odporność na wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia średnia, przed zbiorem dość duża. Odporność na antraknozę – średnia. Równomierność dojrzewania prze-

Plonowanie łubinu żółtego w doświadczeniach PDO w woj. łódzkim i śląskim w 2021r.

na fuzaryjne wędnięcie dość duża, na antraknozę średnia. Równomierność dojrzewania przeciętna. Udział roślin zielonych przed zbiorem jednofazowym dość duży. Masa 1000 nasion duża. Zawartość białka ogólnego, tłuszczu i włókna surowego w nasionach średnia. Zawartość alkaloidów bardzo mała. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 90 szt./m².

Salut

Odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa, przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion i białka dość duży. Termin kwitnienia i dojrzewania roślin oraz okres kwitnienia średni. Rośliny średniej wysokości. Odporność na wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem duża. Równomierność dojrzewania średnia. Udział roślin zielonych przed zbiorem jednofazowym przeciętny. Odporność na antraknozę – średnia. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach dość duża, tłuszczu surowego i włókna surowego średnia. Zawartość alkaloidów bardzo mała. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 90 szt./m².

ciętna. Udział roślin zielonych przed zbiorem jednofazowym średni. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach duża, tłuszczu surowego średnia, włókna surowego dość mała. Zawartość alkaloidów bardzo mała. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 90 szt./m².

Goldeneye

Odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa, przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion i białka duży do bardzo dużego. Termin kwitnienia dość wczesny, dojrzewania roślin średni. Okres kwitnienia przeciętny. Rośliny średniej wysokości. Odporność na wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia duża, przed zbiorem dość mała. Odporność na antraknozę – średnia. Równomierność dojrzewania przeciętna. Udział roślin zielonych przed zbiorem jednofazowym średni. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość w nasionach białka ogólnego, tłuszczu i włókna surowego – średnia. Zawartość alkaloidów bardzo mała. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 90 szt./m².

Puma

Odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion i białka bardzo duży, stabilny w latach badań. Termin kwitnienia i dojrzewania roślin dość późny.

Okres kwitnienia średniej długości. Rośliny wysokie. Odporność na wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia duża, przed zbiorem nieco poniżej średniej. Odporność

Izabela Wójtowicz-Olczyk
COBORU Stacja Doświadczalna
Oceny Odmian w Sulejowie
www.sulejow.coboru.gov.pl

Ocalić od zapomnienia tradycje swojego regionu!

Zespół Pieśni i Tańca „Buczkwiaczy” działa przy Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu w Buczku od 2004 roku. W skład „Buczkwiaków” wchodzi dzieci od 7 do 15 roku życia. Instruktorem i choreografem jest Ewa Ignaczak.

Pani Ewo zobaczyłam dzieciaki pierwszy raz na Krajowych Dniach Truskawki w Buczku. Widać jak wiele radości sprawia dzieciom tańce, taki jak był dawniej...

- To dla dzieci ogromna przygoda i sama przyjemność. Przez 18-letni okres swojego istnienia, zespół opracował programy artystyczne tańców i przyśpiewek obejmujące różne regiony, np. sieradzki, śląski, krakowski i lubelski. Tradycja, piękne stroje i tańce tworzą spójną całość. I uśmiech oczywiście, bo tańce to również przekazywanie dobrej i pozytywnej energii.

Jakie sukcesy?

- Zespół zdobył wyróżnienia na Przegłądzie Folklorystycznym w Łodzi – Tradycje 2005 oraz na Przegłądzie Folklorystycznym w Opocznie. Jest również trzykrotnym laureatem Mzurkowskich Spotkań z Folklorem. Występował także podczas Festiwalu Folklorystycznego Balkan Folk Fest Kiten w Bułgarii. Mogliśmy się zaprezentować też na Dożynkach Prezydenckich w Spale. Swoimi występami „Buczkwiaczy” ubarwiają również lokalne uroczystości, takie jak: coroczne Krajowe Święto Truskawki w Buczku, a także Smaki Ziemi Łódzkiej, Święto Róży, Dni Dobronia. Uczestniczymy w warsztatach „Rytm, barwa i dynamika” oraz mamy liczne występy w Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu w Buczku.

Gratulujemy! To ogromna miłość do tańca, tradycji...

- Tak, młodzi tancerze dzielą się swoją pasją również z uczniami ze szkół w Buczku, Belchatowie i Łodzi. Chętnie uczestniczą w warsztatach w Gdańsku, Załęczu i Zalipiu. „Buczkwiaczy” kultywują też zwyczaj ludowy „Chodzenia z kogutkiem i gaikiem”, jako nieodłączny element Świąt

Wielkiej Nocy. Poprzez swoje zaangażowanie i pracę, dzieci starają się ocalić od zapomnienia tradycje swojego regionu.

Widać również ogromną wdzięczność za pani wkład w ich umiejętności. Na FB zespołu znalazłam bardzo wyruszający wpis: „Wszystko ma swój początek i koniec... Dzisiejszy występ na uroczystości z okazji oddania do użytku nowego kompleksu przedszkolnego był ostatnim w „karierze” starszej grupy tanecznej. Dziękujemy Pani Ewie Ignaczak za trud włożony w pracę, w przygotowanie nas i obiecujemy, że nigdy nie zapomnimy o tej przygodzie, która nas spotkała. Maluchom życzymy jak największych sukcesów i dużej publiczności!”

- Tak, to prawda, że wszystko ma swój początek i koniec, ale dla takiego początku i końca warto wprowadzać dzieci w tajemniczy świat tańca ludowego. Miło jest patrzeć jak małe, nieporadne jeszcze dzieci rozwijają swoje umiejętności i uzdolnienia, a później, jako młodzież ponownie wracają do przygody z folklorem.

Dla mnie, jako instruktora, każda grupa jest kolejną nową przygodą, która na zawsze pozostanie w moim sercu.

Rozmawiała Sylwia Skulimowska

Rozwój przedsiębiorczości - rozwój usług związanych z rolnictwem i leśnictwem: termin naboru wydłużony do 21 października

Termin naboru wniosków o przyznanie pomocy na operacje typu „Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług związanych z rolnictwem i leśnictwem” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 wydłużony do 21 października 2022 r.

Komunikat Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w sprawie wydłużenia terminu naboru wniosków o przyznanie pomocy na operacje typu „Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług związanych z rolnictwem i leśnictwem” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Uprzejmie informuję, że decyzją Prezesa ARiMR, w myśl art. 67a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2022 r. poz. 1234 oraz poz. 1270), wydłużeniu ulega termin do którego mogą być składane wnioski o przyznanie pomocy w ramach ww. naboru.

Pierwotnie obowiązujący termin trwania naboru od dnia 7 lipca 2022 r. do dnia 19 sierpnia 2022 r. zostaje przedłużony do dnia 21 października 2022 r. włącznie.

Formularz wniosku o przyznanie pomocy oraz formularze niektórych załączników wraz z instrukcjami ich wypełniania są dostępne na stronie internetowej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa <https://www.gov.pl/web/arimr> w zakładce „Załatw sprawę”.

Wniosek o przyznanie pomocy składa się w oddziale regionalnym ARiMR właściwym ze względu na miejsce realizacji operacji. Wniosek o przyznanie pomocy może być złożony również za pośrednictwem biura powiatowego Agencji, znajdującego się na obszarze właściwości miejscowej oddziału regionalnego Agencji. Wniosek składa się osobiście lub przez upoważnioną osobę, albo przesyłką rejestrowaną, nadaną w placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz.U. z 2022 r. poz. 896).

Wniosek o przyznanie pomocy wraz z załączoną do wniosku dokumentacją może być złożony również w formie dokumentu elektronicznego na elektroniczną skrzynkę podawczą w rozumieniu art. 3 pkt 17 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2070

oraz z 2022 r. poz. 1087), zgodnie z trybem określonym w art. 42b ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2022 r. poz. 1234 oraz poz. 1270), który przewiduje możliwość złożenia do Agencji wniosku o przyznanie pomocy oraz innych dokumentów w postaci elektronicznej na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 569 i 1002) na zasadach określonych w przepisach przejściowych, tj. art. 147 ust. 2 i 3 oraz art. 155 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych.

Zgodnie z art. 147 ust. 2 i 3 oraz art. 155 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, doręczenie korespondencji na elektroniczną skrzynkę podawczą ePUAP, jest równoważne w skutkach prawnych z doręczeniem na elektroniczny adres do doręczeń do czasu zaistnienia obowiązku stosowania przez Agencję ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych.

Źródło: ARiMR

Zgłoś szkodę rolniczą w aplikacji!

Informujemy, że została uruchomiona aplikacja publiczna „zgłoś szkodę rolniczą”. Za jej pośrednictwem producenci rolni poszkodowani w wyniku suszy w roku 2022 będą mogli złożyć wniosek o oszacowanie szkód.

Aplikacja jest dostępna na stronie: <https://aplikacje.gov.pl/app/susza>

Źródło: MRiRW

KASA ROLNICZEGO
UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

UWAGA na osoby podszywające się pod pracowników KRUS

W związku z docierającymi do Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego informacjami o działaniach oszustów podszywających się pod pracowników KRUS informujemy, że ubezpieczeni i świadczeniobiorcy Kasy obsługiwani są przede wszystkim w siedzibach oddziałów regionalnych i placówek terenowych Kasy.

W przypadku wizytowania gospodarstwa rolnego pracownicy Kasy zobligowani są do okazania imiennych identyfikatorów z logotypem KRUS. Wizytację można także potwierdzić kontaktując się z właściwą terytorialnie jednostką Kasy.

O wszelkich próbach oszustwa prosimy informować policję i najbliższą jednostkę KRUS.

Źródło: KRUS

ŚWIEŻE I ZDROWE BO ZE ZJAZDOWEJ

Amore pomidore!

Czy jest wśród Państwa ktoś, kto nie kocha pomidorów? Kto nie lubi pomidorówki, nie przepada za gołąbkami w sosie pomidorowym? Nie zerka tęsknym wzrokiem na świeżą bułkę z pomidorami, cebulą i koperkiem? Kto pizzę absolutnie je bez pomidorów? Kto na pomidory patrzy wilkiem!? Niemożliwe!

Solanum lycopersicum – pomidor zwyczajny, niby taki zwyczajny a jednak król każdego stołu. Zadomowiać się w Europie zaczął dopiero w XVI wieku, bo choć Krzysztof Kolumb w 1492 roku odkrył Amerykę i prawdopodobnie przywiózł pomidory, to Europa jednak nie doceniła ich potencjału i potraktowała jako niezwykle ozdobną roślinę... trującą. Zapewne dlatego, że niedojrzały pomidor zawiera toksyczny związek - solaninę, która może powodować dość nieprzyjemne dolegliwości. I choć pierwsze zwyczajowe nazwy pomidora, potwierdzające, że miłość do nich zaczęła rozkwitać, pojawiły się dopiero w XVI wieku, to już wtedy było wiadomo, że to uczucie na wieki. O pomidorach, zaliczanych na początku do owoców, zaczęto wyrażać się wręcz poetycko, z podejrzeniem, że są afrodyzjakami... Jabłko miłości - poma amoris, złote jabłko - poma aurea, a później już brzmiące znajomo - pomi d'oro to tylko niektóre z określeń, jakie im nadawano. Sam pomidor musiał jednak zaczekać całe dwa wieki, kiedy to stał się naszym swojskim pomidorem.

Co koi nerwy? Pomidor!

Okazuje się, że pomidor to nie tylko smak. To cenne narzędzie w walce z nowotworami. Likopen, organiczny związek chemiczny, który wchodzi w skład pomidora jest jednym z przeciwutleniaczy, chroniących organizm przed chorobami układu krwionośnego, a przede wszystkim przed rakiem. Likopen przyswajalny jest w postaci przetworzonej, przez np. podgrzanie pomidora z oliwą (lub innym tłuszczem) - wtedy najlepiej się wchłania. Ale to nie wszystkie właściwości pomidora. Pomidor to „lek” na nerwy i powód dobrego samopoczucia. Hmm... , może dlatego, że jest tak niskokaloryczny - w 100 g ma tylko 15 kcal. I wtedy można go jeść, jeść, jeść... i cały czas chudnąć! Życie bywa piękne!

Pomidory to też skarbnica wielu innych cennych dla człowieka wartości. Potas zawarty w pomidorach pozwala prawidłowo pracować układowi krwionośnemu, dba o na-

sze serce i pozytywnie wpływa na kurczliwość mięśni oraz obniża ciśnienie tętnicze. Warto wspomnieć, że pomidory mają również mnóstwo witaminy C. Jeden pomidor pokrywa aż w 60% jej dzienne zapotrzebowanie i tym samym wzmacnia naszą odporność oraz zabezpiecza 25 % dziennego zapotrzebowania na witaminę E, która nazywana jest witaminą młodości i płodności. Pomidory zawierają też witaminy z grupy B, witaminę H i witaminę K oraz duże ilości b-karotenu, którego działanie polega między innymi na neutralizowaniu szkodliwych wolnych rodników.

Krwawa Mary...

Ależ absolutnie piszę o tej zdrowej wersji - bez alkoholu - za to z mnóstwem cennego pomidorowego składnika, stąd zapewne ten krwawy pomidorowy przymiotnik w nazwie. Warto w tym miejscu wspomnieć, że według niektórych wersji nazwa koktajlu pochodzi od imienia brytyjskiej królowej Marii I Tudor, która była zwana „Krwawą Marią” z racji swoich, hmm... zainteresowań. Spuśćmy jednak zasłonę milczenia na minione wieki i cieszymy się pomidorowym smakiem Krwawej Mary.

Ale pomidory to nie tylko wstrząsające fakty, to także inne interesujące odsłony dań z nimi w roli głównej. Sałatki, surówki, zupy na ciepło czy chłod-

niki, zapiekanki, sosy, smoothie i proszę Państwa... lody! Tak, są już pomidorowe lody w towarzystwie pachnącej bazylii! Obawiam się jednak, że na samym początku zapomniałam wspomnieć o najważniejszej roli naszego pomidora. Roli, z której jej znany i ceniony chyba w każdym zakątku świata. Bo czyż można nie wspomnieć o ketchupie? No właśnie.

Addio pomidory

I choć Kabaret Starszych Panów śpiewał z tęsknotą...

...Addio pomidory

Addio ulubione

Słoneczka zachodzące za mój zimowy stół

Nadchodzą znów wieczory sałatki niejedzonej

Tęsknoty dojmującej i lzy przelkniętej w pół

To cóż że jeść ja będę zupy i tomaty

Gdy pomnę wciąż wasz świeży miąższ...

w te witaminy przebogaty...

Addio pomidory, addio utracone

Przez długie, złe miesiące wasz zapach będę czuła

To dziś pachnącymi pomidorami możemy cieszyć się przez cały rok, choć bez wątplenia te polskie, słoneczne są najlepsze!

Sylwia Skulimowska

Łódzki Rynek Hurtowy Zjazdowa S.A.

ul. Budy 4 91-610 Łódź tel.: 42 650 87 02 marketing@zjazdowa.com.pl

Pszczóły w mieście w 2022 roku

Stowarzyszenie Pszczelarzy Ziemi Łódzkiej to grupa inicjatywna jedenastu osób, pasjonatów pszczelarstwa i pszczoł. Celem organizacji jest propagowanie wiedzy o pszczołach i ich wpływie na środowisko. Członkowie Zarządu Stowarzyszenia, Andrzej Kołuda i Piotr Kociołek chcieli, by Stowarzyszenie pomagało stawiać pierwsze kroki nowym pszczelarzom, a także wspierało wszystkich tych, którzy chcą zakładać pasieki.

Mamy połowę lata w rolnictwie trwają żniwa, a sezon pszczelarski powoli dobiega końca. W pasiekach pszczelarze kończą zbiory miodu i powoli przygotowują pszczoły do zimowli. Jest to dobry czas na podsumowanie tego sezonu ocenie pastwisk pszczelich i materiału hodowlanego w naszych pasiekach. Nasze stowarzyszenie posiada kilka pasiek położonych na terenie miasta Łodzi i musimy przyznać, że działania władz miasta znacznie poprawiło warunki bytowania pszczoł i nie tylko, bo interesując się pszczołami jednocześnie obserwujemy zwiększenie populacji dzikich zapylaczy. Poprawę tych warunków uzyskano stosunkowo niezbyt wysokimi kosztami, a często nawet oszczędnościami. Pojawiły się nasadzenia roślin miododajnych i drzew liściastych. Przeszto kosić trawniki i pomimo ciepłego lata i ogólnie trwającej suszy pozostały one zielone i ciągle nowe rośliny na nich zakwitają pomimo tego, że nikt ich nie podlewa. Spróbujcie nie podlewać waszych przydomowych regularnie koszonych trawników a wyschną bardzo szybko, a wody zaczyna nam brakować. Jednocześnie powinniśmy pamiętać o tym, że każda kosiarka czy kosa spalinowa bardzo truje środowisko i wykoszenie trawy wokół naszego domu to zanieczyszczenie środowiska równoznaczne z użytkowaniem samochodu osobowego przez cały tydzień. Kiedyś na wsiach było bardzo wiele małych przydomowych pasiek. Pszczoły z nich poprawiały plonowanie w przydomowych ogrodach oraz sadach dając miód ich właścicielom. Dzisiaj już tego nie ma, bo nie opłaca się nam uprawiać warzyw nawet na wła-

sny użytek, a każdemu mieszczuchowi marzy się, aby pojechać na wieś i zobaczyć domy obsadzone kwiatami jak na obrazie Malczewskiego. Dlatego też namawiamy wszystkich do zakładania niewielkich przydomowych pasiek, a jeśli ktoś nie może to przynajmniej nich spróbuje poprawić warunki bytowania owadów zapylających poprzez nasadzenia naszych rodzimych roślin i drzew, bo tuja to wygląda bardzo ładnie, ale na cmentarzu. Poza tym pod lipą można uśiąść i odpocząć, o czym pisał już Jan Kochanowski, a pod tują raczej się nie da. Wróćmy jednak do naszych pszczoł. Ten sezon był raczej udany, a zbiory miodu na przywoitym poziomie, a 39 rodzin pszczelich, które posiadamy na terenach miejskich rozwijały się bardzo dobrze i przyniosły sporo miodu. Jednocześnie przy zachowaniu przez nas wysokich standardów higienicznych (częsta wymiana plastrów odkażanie ramek i uli) nie mamy chorób w naszych pasiekach, a porażenie varroa destruktor jest stosunkowo niewielkie. Efekty te

mateczne i ojcowskie starając się uzyskać jak najlepsze efekty hodowlane, jednocześnie poddanie takich matek jest znacznie łatwiejsze. W naszym stowarzyszeniu od

uzyskaliśmy tworząc sporą ilość odkładów (nowych rodzin pszczelich), a także stosując politykę zrównoważonego rozwoju rodzin pszczelich. Przez ostatnie kilka lat przestaliśmy sprowadzać matki pszczele z hodowli niemieckich czy austriackich, a zaczęliśmy bazować na polskim materiale hodowlanym i możecie nam wierzyć efekty są o wiele lepsze. Najlepiej sprawdzają się nam matki sztucznie unasiennione, ponieważ każdy hodowca starannie kojarzy linie

dwóch lat korzystamy z matek hodowanych przez pana Krzysztofa Loca z miejscowości Todorów.

Jeśli ktoś chciałby rozpocząć przygodę z pszczołami, zachęcamy do kontaktu z naszym stowarzyszeniem, pomożemy założyć pasiekę oraz poprowadzić ją przez pierwszy sezon.

Andrzej Kołuda SPZŁ
Piotr Kociołek IRWŁ